

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társ szerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Borbély Sarolta
1857-1907.

Ötven éves áldozat-oltár.

Fundamenta ejus in montibus sanctis...

Szegényes apácaruhát visel az a nő, kinek nevét e sorok fölé irtuk. Rang, méltóság, hatalom, tudomány, gazdagság, a földi nagyság eszközei nem emelték őt és mégis magasra emelkedett erényben, lelki nemességben, embertársainak nagybecsülésében.

Borbély Sarolta a Szent Vincéről nevezett irgalmas nővérek nyitrai iskolaházának főnöknője, ma tölti be a kongregáció kebelében folytatott életének és áldásdús működésének ötvenedik évét.

Ötven évig egy élethivatás körében élni és dolgozni mindig nagy dolog az emberi életnek rövidre szabott pályáján. Ötven évig élni, dolgozni és áldozni bármely jó cél érdekében, ritka isteni kegyelem és elévülhetetlen érdem. Ötven esztendeig az Istennek szolgálni a lemondás erényeivel, áldozni az önmegtartóztatás oltárán, mely a szegénység, tisztaság és engedelmség fényes, de csak verejtékes fáradsággal, küzdelmes munkával csiszolható pilléreire nyugszik; ötven esztendeig önfeledve jótékonyt gyakorolni, felkarolni az irgalmasság lankadatlan karjaival a szegényt, a beteget, a tudatlant és inségest: kiváltságos kegyelem, páratlan istenáldás és ragyogó drágakő az emberi munkásság érdemkoszorújában.

Honnét merítheti egy gyenge nő azt a lelki-erőt, mely az embert az áldozatos életnek ilyen magaslatára vezeti fel? Onnét, azokból az alapokból, melyekre a jubilans főnöknő az ő egész életét fektette.

Fundamenta ejus in montibus sanctis... Az ő alapjai a szent hegyeken vannak.

Az egyik szent hegy, a legmagasabb valamennyi között, az Isten. Magasabb életcél, szentebb törekvés nincs a világon, mint az Isten dicsőségét erényes élettel előmozdítani. A föld, a világegyetemnek ez a parányi része, ha még oly jelentéktelen, mégis szép, s a ki a föld javait a vagyont, a kincseket úgy használja, hogy általuk terjed a világon az Isten megismerése és szeretete, a ki templomokat épít gránitból, márványból, az olyan munkát végez, mint a kertész, a ki a gyönyörű pászitot még gyönyörűbb virágokkal borítja be.

A parányi földön sok száz és ezer milliószor kisebb parány az ember, de ő is szép és nemes. S aki az emberi javakat az erőt, szépséget, a hatalmat és dicsőséget arra fordítja, hogy velők az Istennek szolgáljon, aki az élet minden viszonyába az istenfelelmet viszi be, az olyan munkát végez, mint a szobrász, aki a pompás karrarai márványt remekül alakítja ki.

A parányi embernek ismét csak egy része a lélek, de ez egymaga szebb, mint az egész föld, szebb, drágább, mint az embernek bármely más java. S ezért, aki a lélek birtokát, az eszt, az akaratot, a szívet arra használja, hogy az Istent az ő tökélyeinek fényében utánozza, aki az erények csarnokait építgeti, az olyan munkát végez, mint a minőt végzett maga az Isten, midőn a föld felett kiterjesztette a csilla-

gos ég sátorát. A földön vándorló ember életének csillagai, a lélek erényei, ezek alkotják élettürelvéseink felett a mennyboltozatot, a végtelen felségű Isten királyi székhelyét.

Igy emelkedik az ember a magasba, ha életének alapját az Istenre, erre a legmagasabb szent hegyre fektette.

Egy másik szent hegye az ember élet alapjának, a felebaráti szeretet. Ez is csodálatos magasságba emeli fel az embert. A felebaráti szeretet hérosaiban tiszteljük az egyház legnagyobb szentjeit és az emberiség legnagyobb jótévőit. Kimondhatatlan, hogy mennyi áldozatra képes az, akinek lelkét az emberbaráti szeretet szent érzései töltötték be. Az nem ismer fáradtságot, annak semmi sem sok, semmi sem nehéz. Mert a szeretet, mint az apostol mondja, tűrő és kegyes, nem irigykedik, nem cselekszik rosszul, nem fuvalkodik fel, nem keresi a magát, mindent elvisel, mindent remél, mindent elszenvel.

Van még egy harmadik szent hegye is az emberi életnek, s ez az erkölcsi önuralom. Ismerd meg tennem, mondották már a pogányok, a kereszténység hozzáteszi: És uralkodjál tennem felett. Az emberben az indulatok, hajlamok és szenvedélyek hatalmas motorok, melyek tele vannak hajtóerővel, villamos árammal, melytől megfeszül a hajtó szíj, az akaratnak és a szívnek egész benső világunkat mozgó ereje. De a gépezet maga az ember, tőle függ a hajtóerő fékezése, szabályozása, tőle függ, vajjon alkotó, vagy romboló munkát végez-e a motor.

Boldog az, a ki ezeket a nagy erőket úgy fékezi és szabályozza, hogy azok az élet javait

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Zarándok-út a Szentföldre.

Múzeumok és temetők. — A királysírok felé. — Jeremiás barlangja. — A dominikánusok intézete. — Európai kultúra. — Zsidóságra áttért királyné. — Palotaszerű mauzóleum. — Krisztus sírjának mása. — A 8-ik nap programja. — Kalvária-járás. — Kárék, karavánok a körmenetben. — Emlekeztetés az élet Kalváriájára. — Tisztelgés a custosnál. — Egyszerűség és dísz. — Pakkolás.

Modern városokban a múzeumok, régiekben a temetők nyújtanak legtöbb látni valót a tanulni vágyó embernek. Egyiptomot nem lehet meglátogatni anélkül, hogy az ember a királyok sírjait, a piramisokat meg nem nézné. Ezen az ősi régi földön még ma is a temetők a legvonzóbb érdekességek.

Igy van az Paleestinában és Palaestina városaiban is. Itt mindenütt a temetők pótolják a múzeumokat. Ez volt az oka annak, hogy bár már annyit jártunk Jeruzsálemben való tartózkodásunk alatt a sírok néma birodalmában, a 7-ik nap délutánján újból sir látogatást vetünk fel a programunkba. A lefényképezésnél előfordult mulatságos jelenetek után, nem esett rosszul, hogy figyelmünket ismét komoly tárgyra irányították.

Minden szentföldi útikönyvben kövér betűkkel vannak feltüntetve az úgynevezett királysírok, és nincs európai zarándok, vagy utas, aki ennek a nevezetességnek a megtekintését elmulasztaná. Felszedőzködünk tehát, s a damaskusinak nevezett kapun, ugyanazon, melyen át Sz. István első vértanú a zsidók a városból kihurcolták, elhagytuk a szűk sikátoros városrészeket, s a zsidóknál még most is nagy tiszteletben álló katakombák felé tartottunk.

Útközben betekintettünk Jeremiás barlangjába, egy 2-300 embert befogadó tágas üregbe, ahol a próféta rejtőzködött, mialatt Nabukodonozor király serege 588-ban Kr. e. Jeruzsálemet rabolta és pusztította. A lesújtott és népe sorsán kesergő látnok, aki a legtekélyesebb típusa az ó-szövetségi jámbor, istenfélő zsidónak, ebben a barlangban írta meg halhatatlan szépségű siralmait, melyeket templomainkban a nagy heten olyan mély megihatottsággal hallgatunk.

Széles utcában járunk, melynek porát kocsik és tehervivő állatok verik fel. Ez a Nabulus-utca, Jeruzsálem forgalmának egyik legélénkebb közlekedési ere, mely még csak most kezd kiépülni. Magas falakkal körülzárt épület vonja magára figyelmünket, a dominikánusok kolostora és szemináriuma, mely a keleti nyelvek műve-

lésének egyik nagyirú székhelye. A szeminárium előadásokat nem csak a dominikánusok növendékei, hanem külföldi tudósok is hallgatják, akik az intézet gazdag múzeumában földrajzi és régiségügyi szempontból igen becses anyagot találhatnak tanulmányaikhoz.

Szüneti levén a kitünően berendezett intézet jó formán üres volt, csak néhány szerzetest találtunk a kolostorban, akik nagy szívesseggel vezettek minket körül, s alaposan megmagyarázták a tudományos gyűjtemények értékes leleteit. Ezen látogatásunk alatt is tapasztaltuk, hogy az európai kultúra Paleestinában nem elégzik még bárminő alkotásokkal, hanem amit terem, az teljesen modern és a nagyszerűség méretei felé hajlik.

Az újonnan épült templomok, kolostorok, kórházak és iskolák építésénél az európai építőművészet minden vívmányát felhasználják. Magas, világos, szellős és tágas helyiségek, kényelmes lépcsők, széles folyosók, vízvezetékre és villamos világításra berendezett szobák és termek ötlenek mindenütt szemünkbe. A víznek és a villamos áramnak bevezetése még várat ugyan magára, de a jeruzsálemi európaiak nem szünetnek meg sürgetni a lomha városi hatóságot, hogy karolja fel végre a köztisztaság és köz-

nem pusztítják el, hanem inkább fejlesztik és gyarapítják. Az ilyen ember az erkölcsi önuralom lépcsőfokain lassan-lassan feljut azoknak az életfeladatoknak magaslatára, melyeket bízó, reménylő lélekkel életcélokul maga elő tűzött.

Ime, ilyen szent hegyeken épült az az oltár, melyen a jubiléus főnöknő ötven évnek fáradhatatlan munkásságával áldozott. Fundamenta ejus in montibus sanctis...

Örömmel tesszük le erre az ünnepi fényben úszó áldozat-oltárra tiszteletünk koszorúját. Nem az ünnepeltnek hódolunk vele, mert az ő szerény egyénisége az emberi elismerés tanujelei után nem vágyódik, hanem azoknak a fenséges életcéloknak, melyeknek szolgálatában életét töltötte, hódolunk annak a magasztos hivatásnak, melynek tiszta örömei, boldogsága és dicsősége szeplőtelen ragyogással övezik körül, az ötven éves áldozat-oltár alázatos lelkű szolgálójának homlokát.

A jubiléus főnöknő életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Borbély Erzsébet Sarolta Tasson született, Pest megyében 1841. febr. 2-án. Még nem volt egy éves, midőn édes anyját elvesztette. Az elárvult gyermek édes anyjának gondjai alatt nevelkedve, körülbelül 8 éves korában Pestre került nagyanyjához, a ki egyike volt azoknak a lelkes honleányoknak, kiktől a nemzeti elnyomatásnak ama szomorú napjaiban lángoló honszerelmet lehetett tanulni. A nagyanya igéi a serdülő leányka lelkében termékeny talajra találtak. Forróbb érzésű magyar szívet a Borbély Saroltáénál keresni kell.

Az angol kisasszonyok intézetében, melyet szorgalmasan látogatott, női műveltségének az elemeit sajátította el, ott fejlődtek ki vallásosan képzett szívében azok az élethajlamok, melyek később döntő befolyást gyakoroltak sorsára. Az irgalmas nővérekkel 1853-ban ismerkedett meg, midőn a kongregáció legrégebb budapesti telepének első lakói az ország szívébe megérkeztek, a Teréz-városi intézetbe. A polgárság ünnepi fogadtatásban részesítette az érkező nővéreket, a kik körül fehér ruhás leánykák alkottak díszorséget. Ennek a lilomos díszorségnek a 12 éves Borbély Sarolta is egyik tagja volt.

Néhány évvel később, 1857. február 2-án, az életének bimbó szakába lépett fiatal leány, miután nagy nehezen kinyerte nagyanyjának a beleegyezését, felvétette magát a kongregációba, s megkezdte azt a lemondó, de áldásos életet, melyet éppen ma ragyog be sugárral az arany jubileum napja. Majdnem harminc éven át

1857—1885 ig Mezeritsen Morvaországban, majd Budapesten a Terézvárosban, azután Kaposvárott, Mária-Nostrán és a budapesti Ranolder intézetben működött, ez utóbbi helyen már, mint helyettes főnöknő.

A jótékonyágáról széles körökben ismert Luczenbacher Pálné 1885-ben Szobon leánynevelő intézetet alapított. Az új intézet első főnöknője Borbély Sarolta lett, s az ő vezetése alatt az intézet nem csak kifejlődött, hanem fel is virágzott. Szobon 1894-ig hagyták előjárói, a kik a nagy tapasztalattal rendelkező és ügyessége által kiváló főnöknőnek nagyobb munkakört jelöltek ki, át-helyezvén őt a mondott évben Budapestre, a Szent-István kórházba. Itt azonban csak egy fél évet töltött, s még ugyanabban az évben, aug. 16-án Nyitrára, az irgalmas nővéreknek jelentőségre nézve első helyen álló telepére helyezték át.

Nyitrán épp akkor volt létesülő félben a polgári leányiskola, melynek megalkotásához és felszereléséhez olyan erély, kitarás és körültekintő gondosság volt szükséges, a minővel ez az erős akaratú és jó megfontolással bíró nő rendelkezik. Egy év múlva a polgári iskola már felsőbb leányiskolává alakult át, tömördek nehézséggel járt az új intézetnek minősített tanerőkkel való ellátása, sok gondot okoztak azok a szertelen kívánalmak, melyeket a közoktatásügyi kormány a felsőbb leányiskolákkal, a női képzésnek ezen kétségen kívül fontos szerveivel szemben támasztani szokott, de az új főnöknő mindig talált módot arra, hogy a kívánalmaknak eleget tegyen, s intézet érdekeit messzemenő gondoskodással biztosítsa.

E mellett állandó gondoskodásának tárgyát képezték a szegények, kiknek száma megkétszereződött, mert olyanok a koldúsok, mint az ég madarai, oda szállnak, a hol bőven hintegetik nekik a magot.

A felsőbb leányiskolával összekötött internátus is Borbély Sarolta vezetése alatt a Felvidék leglátogatottabb nevelőintézetévé fejlődött, mely már évek óta nem képes befogadni a jelentkezők jelentékeny részét. Rend, tisztaság és gyöngéd anyai gondoskodás teszi otthonossá és kedvessé ebben az intézetben a növendékek tartózkodását, az alapos és lelkiismeretes oktatás pedig sikeres előmenetelüket biztosítja.

Nagy azoknak a házi, szemérmes szegényeknek a száma, a kik a jószívű főnöknő nővér segélye nélkül a legnékülözhetőbb életszükségleteket sem szerezhetnék be.

Egy év előtt, midőn az irgalmas nővérek magyar tartománya megalakult, az előjárók a

tartományi főnöknő mellé Borbély Saroltát nevezték ki első assistensnőnek, ezt az állást azonban, mely sok utazgatást is tesz szükségessé, hajlott kora miatt csak néhány hónapig tölthette be, s múlt évi augusztusban visszajött Nyitrára szeretett növendékei közé, a kik sehogy sem tudtak abba beletörődni, hogy jó anyjukat, a kinek szerető bánásmódját annyira megszokták, végkép nélkülözzék.

Ez rövid vázlatban a jubiléus főnöknő életrajza, mely ha még oly gyarló is, mégis kicsillámlanak belőle Szent Vincze emberbaráti szívének ragyogó vonásai, melyekkel az ünnepelt ötven éven keresztül át és átszötte önfeláldozásban gazdag életének és működésének fáradalmait.

Ilyen élet pályafutásának arany emlékünnepehez teljesen méltók az emberbaráti szeretet azon tényei, melyekkel a jubiléus vezetése alatt álló intézet és mások is ezt az örömnapot megülik. Az elemi iskola 50 szegény gyermeket öltöztet fel, az internátus növendékei 200 koronát adtak össze misealapítványra, melynek kamataiból éven két szent mise fog mondatni az ünneplő főnöknő lelkiüdvéért. A papság és világiak adományaiból 1500 koronás ösztöndíj-alap létesített, melyből a leányiskola szegénysorsú tanulói fognak segíztetni.

Isten kegyelme virrasszon, s a kongregáció alapítója és égi pártfogójának szelleme lebegjen áldást osztóan továbbra is a nyitrai irgalmas nővérek főnöknőjének élete felett, hogy még sokat tehessen a szegények és inségesek istápolására, folyton növekedő eredménnyel működhessek a nőnevelés magasztos feladatainak körében!

A maffia ellen.

Gonosz kezek egy épületet rongálnak, melyet egy egész ország, egy egész nemzet kínos munkával épített fel. A rongálók oly kevesen vannak, hogy még csak valamire való hadsereget sem képezhetnek, és oly gyengék, hogy sokan közülök a nyilvánosság előtt mutatkozni sem mernek.

Velök szemben egy óriási tábor áll, mely megmutatta erejét, midőn tömördek akadályon győzedelmeskedve, külső ellenségeket, belső árnyasokat és hazaárulókat lefegyverezve, vizsgálódította az alkotmányos jogok várát, s azt a nemzet vezéreinek őrizetére bizta. És ez a hatalmas tábor most tétlenül nézi a gonoszok törpe csapatának aknamunkáját, sőt még fel és meghátrál a robbantók előtt, a kiknek vakmerőségét fokozza a parlamenti többség erőtlensége, ügyefogyott

egészség legfontosabb érdekeit, s gondoskodják a városnak ivóvízzel való ellátása és kivilágításáról, vagy legalább ne gördítsen akadályokat az európai vállalkozása elé.

Ámde szinte babonaszerű az a felelem, mely nem csak a lakosságot, hanem a hatóságokat is a város általában az ország modernizálásától vissza tartja. Ott a Keleten láthatja az európai ember szembenűnően, hogy az izlam a civilizációnak ellensége és akadály.

De menjünk már a királyok sírjaihoz. Josephus Flavius zsidó történetíró, aki a Kr. utáni első században élt, és szemtanuja volt annak a romlásnak, melyet a zsidók pártoskodása és a római uralom ellen való lázongása hozott a nemzetre, nagy magasztalással emlékszik meg Heléne szír királynőről, aki Adiabene trónján ült, s miután a rómaiak kiűzték őt országából, a zsidóknál keresett menedéket. Megtelepedvén Jeruzsálemben, nem sokára fiával Izatessel együtt a zsidóságra tért át. Az említett történetíró megjegyzi, hogy ez az áttérés a zsidókat, a kiknek hite és nemzete akkor az egész világon megvetés tárgya volt, megvigasztalta és fellekesítette.

A királyné nagy pompát fejtett ki Jeruzsálemben, ahol fényes palotában lakott és nagy udvart tartott. Mintha ezt a pazar pompát még

sírhelyére is átakarta volna származtatni, olyan mauzoleumot építtetett, melynek fényre és nagyságra nézve nem volt párja a világon. Ez a mauzoleum az, melyet manap a királyok sírjainak neve alatt ismernek, s mely most ami látogatásunk célját képezte.

Heléne fiának Izatessnek 24 fia volt, s így a családi sírhelynek nagy kiterjedésűnek kellett lennie. Tényleg egy palotának a méreteivel találkozunk ezen a monumentális sírhelyen. A sírűregyekhez hatalmas csarnokok vezetnek, melyekben hajdan különböző emlékművek díszeltek. Élő fejedelmek sem igényelhetnének nagyobb szabású épületet lakásul, mint a minőben itt a holtak birodalmának fejedelmi lakói pihennek. Hiába állítjuk szemünk elé az európai temetők mauzoleumait, ezek stýlra, jelképes vonatkozásaik ötletességére nézve remek alkotások lehetnek, de méretek dolgában össze sem hasonlíthatók ezzel a romokban heverő sírpalotával.

A keresztések el voltak ragadtatva az épület nagyszerűségétől, s nem ismerve az épület eredetét, arra a közel fekvő gondolatra jöttek, hogy ez a monumentális mauzoleum Júda királyainak temetkezési helye lehetett. Innét az elnevezés: királyok sírjai.

A látogatóra, különösen a keresztény zarán-

dokra nézve ez a nevezetes sírhely azért bir nagy érdekességgel, mert a még mindig teljesen ép sírűregyek tisztán és világosan tüntetik fel a Krisztus Urunk korában divott zsidó sírokat. Láthatunk itt olyan teknő alakú sirt is, mint a minő volt az Údvözítő sírja, láthatunk az ilyen sírok elzárására használt köveket, tapasztaljuk, hogy hogyan mentek be az ilyen sírok előkamarájába, az úgynevezett sírcsarnokba, egyszerűen Krisztus sírjának hű mását természetben láthatjuk e helyen.

A királysírok meglátogatásával befejeztük a hetedik nap programmszerű teendőit. A nyolcadik napon, mely Jeruzsálemben való tartózkodásunknak utolsó napja volt, a 3-dik csoport, az osztrák-magyar zarándokház vendégei, keresztúti ajtatosságot végeztek, később mind az öt csoport közös hálaadó istentiszteletre jött össze.

A jeruzsálemi kereszt-út valóságos kereszt-út nem csak azért, mert tényleg azokat a helyeket érinti, melyeken át Krisztus a vállaira vett keresztfával elhaladt, hanem azért is, mert ennek az útnak a megjárása kemény szenvedés. Reggeli hét óránál korábban nem kezdhettük meg az ajtatosságot, a papok miatt, a kik közül többen e napon a szent sir kápolnájában

magatartása, s ez a vakmerőség pótolja csekély számukat és gyengeségüket.

Hát lehetséges-e, hogy Magyarországon akár egyesek, akár csoportok, vagy szövetségek csak azért legyenek erősek, csak azért ártassanak a nemzet bizalmára támaszkodó kormányoknak, csak azért buktathassák meg ennek a kormánynak egyik legerősebb tagját, mert vakmerők tudnak lenni? Mikor lett a banditaság olyan virtus ebben az országban, melylyel szembe szállni nem mer az igazság és a tisztesség? Ha nálunk a politikai sikerekhez elégséges az, hogy az ember egy maffiának a tagja legyen és másokat orvul megtámadjon, akkor igazán futóbolondok azok, a kik még az elvek és eszmék fegyvereivel küzdenek.

Egy kormány, mely mögött számra, erkölcsi és értelmi erőre nézve páratlan többség áll, néhány vakmerő briganti aljas támadásával szemben nem képes megvédelmezni egyik tagját, a ki, bármit is mondjanak és írjanak róla, bír még mindig a becsületességnek, a politikai és erkölcsi tisztességnek azzal a mértékével, melylyel a királynak számtalan más tanácsosa bír és bír, a kik az egyházipolitikai törvény idején az udvari szobák ajtaján keresztül nem csak információkat kértek és kaptak, hanem segítséget is terveik keresztülvitelére.

Egy etikett-hiba miatt érzékenykedni, kabinet kérdést csinálni abból, hogy a kormány egyik tagja helytelenül használta fel azokat az összeköttetéseket, melyeket a politikusok nem szoktak figyelmen kívül hagyni, annyira félni az udvari körök neheztelésének még az árnyékától is, hogy a miatt egy kormány a saját helyen gyengének érezze magát, ez lehet indokolt politika abszolútisztikus uralom alatt, és jól be is illeszthető olyan Pompadour-féle regimé keretébe, de egy nemzeti kormánynak ilyen hiába valósgoktól nem szabad megijednie és nem szabad megengednie, hogy bármelyik tagja egy ilyen ballépés miatt keletkezhető haragnak áldozatul oda dobassék.

A kormány Polónyi Géza elejtésével szárandó gyengeséget árult el. S ez a gyengeség, mint malária láz áterjedt a parlamentre és az ország közvéleményére. Bezeg csak intéztek volna ilyen támadásokat a szabadelvű rendszer kormányainak tagjai ellen, lett volna országos felzúdulás, népgyűlések, a törvényhatóságok termeiben, a politikai kaszinókban, a sajtóban, minden téren tiltakozás hangzott volna fel, bizalmi szavazatoknak az árja hőmpölygött volna a kormány és annak megtámadott tagjai felé.

misezték. De akkor már künn nagy volt a forrás, mely rohamosan emelkedett. Ehez azonban már félig-meddig hozzá szoktunk, a keserves gyötrelmet az a sok piszok és rondaság okozza, mely a keresztúti állomások tájékán ék-telenkedik.

Az első állomás (Krisztus halálra ítéltetik) még csak tűrhető környezettel bír. A régi Antónia erődnek abban a részében vagyunk, melyben ma egy török kaszárnya van. Ennek a kaszárnyának az udvarán helyezkedünk el, az udvart fél négyszögben bezáró épület ablakaiból katonafejek kandikálnak ki. A hely csendes, eléggé tiszta, kívül esik a közlekedés vonalán, semmi sem zavarja az ajtatosságot. Az Üdvözítő elítéltetése ugyan nem ezen a helyen történt, hanem a vár másik részében, mely azonban ma már megközelíthetetlen, a sok rom, om-ladék és szemét miatt.

Az ajtatoskodók kinszenvedése a második állomásonál kezdődik, mely már, valamint a következők is, egész a 10 ig, nyílt utcában van. Egyik utcából a másikba kanyarodik a menet, kárék, karavánok haladnak el mellettünk, a rendőr és a zarándokház kavaszja a szűk utca másik oldalára tereli az állatokat és embereket, a kik nem káromkodnak, mert a keleti ember

Ma az egész ország hallgat, mintha nem is volna másról szó, csak arról, hogy kikezdték valamely üzleti céget, a melynek a dolgaival utóvégre is minek törődjenek azok, a kik a céghez nem tartoznak. Bárhogyan is vélekedjék valaki az országos manifesztációkról, az az egy tagadhatatlan, hogy ha ezeket a manifesztációkat nem a hatalom rendezí, hanem, ha azok a polgárok szabad elhatározásából folynak, mindig nagy erkölcsi súlylyal bírnak.

Hogy nemzeti kormányunk a jövőben olyan gyenge és ingatag ne legyen, hogy a haladók és demokratakból szervezett maffia minden támadásával szemben helyt állva, sem felülről, sem alulról jövő nyomásnak ne engedjen: meg kell őt erősíteni az ország polgárainak védő és tiltakozó szava által.

Szólaljon meg az ország közvéleménye, tart-sunk népgyűléseket, emeljék fel szavukat a törvényhatóságok nem a végből, hogy a koalíció politikáját a banditák támadásai ellen megvédjük, mert ez felesleges volna, hanem abból a célból, hogy kimondjuk, miszerint *elvárjuk és követeljük a kormánytól, hogy a helyéről távozott igazságügyimiszter politikáját fentartsa; kivonjuk és követeljük, hogy hasonló támadások esetén, teljes szolidaritással, minden egyes tagját a saját testével és a koalíció egész erejével fedezze.*

Hogy konkrét formába öntsük javaslatunkat, felkérjük Nyitramegye koalíciójának vezető embereit, *hassanak oda, hogy a vármegye főispánja sürgősen hívjon össze rendkívüli közgyűlést, s ha a törvényhatósági bizottság a fentebb körvonalozott álláspontot magáévá teszi, amiben nem lehet kételkednünk, akkor hozassék ez törvényhatósági határozat alakjában a kormány tudomására.*

Csak nyilatkozzék meg ily módon, de minél rövidebb idő alatt, valamennyi törvényhatóság, melyekben a koalíció pártjai dominálnak, majd beszélni és hatni fognak ezek a nyilatkozatok Budapesten és — Bécsben egyaránt.

Keresztény szellemben.

A csalódás kész orvosság, keserű, de gyógyít. Az ember okul a vallott káron, erőt merit az elviselt fájdalomból.

Nálunk Magyarországon alig ha ért valakit több és keserűbb csalódás, mint azokat, a kik ezen ország keresztény restaurációjában reménykednek.

De sajnos, alig van valaki, a ki csalódásain kevésbé okulna, mint ezen folyton csalódó reménykedők.

borzad ettől a különlegesen európai szokástól, de látni rajtok, hogy magukba fojtott keserűséget tartogatnak a torkukban, melyből olykor-olykor egy üvöltő hang, a roskadozó tevé és szamarat nógató kurjantás, szalad ki.

De mi sem örülünk ezeknek a találkozá-soknak, a falhoz kell lapulnunk, hogy a zsákos kárék és állatok szélesre szétrakott terhükkel elmelessenek mellettünk, látnunk kell megnyű-zott ökröket, melyeknek véres húsa egészben oda van kötözve a teve hátához, legyen és bo-garak légiói nagyszerűen vendégeskednek a dús falatokon, látnunk kell zöldséggel telt kosarakat, melyekben gyönyörű szép karfiolok, répák, pa-radicsomalmák össze-vissza vannak keverve fer-telmes büzt terjesztő rothadt dolgokkal, látnunk keil nyitott szemetes ládákat, melyek telve van-nak elképzelhetetlen undoksággal.

Arról, a mi az utca porában és az utca gránit kövezetén van, ne is szóljunk. Tolongás, forrás, por, szemét, bűz, vásári zsbaj kíséri rémes árnyként a menetet állomásról-állomásra. Hát hogyan lehet ilyen környezetben ajtatos-kodni? Csak tűrve és szenvedve, de minden gyötrelmet megenyhít az a gondolat, hogy az Üdvözítő kalváriáját járjuk, a kinek az útja szir-tesebb volt, borzasztóbb is, s a ki nem pehely

Ily csalódásra fordul ugylátszik azon remény is, hogy a sok türes szenvedés után uralomra jutott becsületes kormány meg fogja tisztítani az országot a közéletnek már-már rothadásig jutott betegségeitől, s egészséges életet önt a nemzet és társadalom testének érhálózatába.

Polónyi bukása azzal fenyeget, hogy a tisztességes irányzat nem fog érvényesülni. Mennél becsületesebb szándékkal áll valaki a közügyek élére, annál biztosabb, hogy elsöpri a szennyes ár, melynek útjába állt.

Érezzük már a csalódás keserűségét, de semmi jele még annak, hogy okulni, tanulni akar-nánk. Pedig lehetne.

Tekintsük csak a tényt megtisztítva azon hamis látszattól, melybe a mesterséges közvé-lemény burkolta.

Polónyi nem azért bukott, hogy a multban, mikor egyszerű ügyvéd és képviselő volt a poli-tikai és társadalmi jó izléssel ellenkezőleg visel-kedett, hanem azért, hogy a jelenben a politikai korrektség legszigorubb határainak betartásával ke-resztény elveket valló tisztességes politikát in-augurált az igazságügyi tárcában.

Nem annyira kényes és érzékeny a mi köz-életi erkölcsünk, hogy oly kis hiba miatt, a milyen Polónyié, valakit meg nem tűrhetne, hanem annyira romlott és vakmerő, hogy oly becsületes politika, milyen Polónyié akart lenni, egyáltalán nem kell neki.

Megbukatta azon irány, melynek soha sem kellett keresztény nemzeti politika.

S miképen? Egyszerűen a közvélemény szár-nyaira kötötték, hogy felekezeti politikát űz. S ez nálunk megbélyegző. Tiltalom fa ez, melylyel nálunk minden becsületes törekvésnek útját állják.

Felekezetiiség nálunk az is, ha egy minisz-ter a sajtótörvény tiszteletben tartásáról, vagy a börze megadoztatásáról akar gondoskodni.

A felekezetiiség bűnét követi el mindaz, a ki bármi jogos, méltányos s közjóra célzó dolgot kezd, mert van egy kis töredék népből álló felekezet, melynek az ily dolgok árának, s van egy a nemzet tulnyomó részét kitevő „fele-kezet“, melynek az ily dolgok használnak.

Ez az idegen töredék van oly vakmerő és ki-tartó, hogy ily dolgokat lehetetlenne tegyen, s az a nagy „felekezet“ van oly féltékeny és állha-tatlan, hogy meghátrál, a legjobb igazait is zsák-mányul engedi s a keresztény erkölcsű, hazafias elődök diszkontóseben járva az új hősök rab-szolga jármát viseli.

Mi ebből a tanulság? Az, hogy bátran és nyíltan foglaljunk állást minden téren a kereszt-

nyű rózsafüzért, hanem súlyos keresztfát hor-dozott. Az élet különféle kalvária járását izleteti meg az emberrel a jeruzsálemi keresztút, mely nem csak fáradságos, hanem gyötrelmes is.

Verejtékes utunkon érintettük az egyesült örmények és a görög katolikusok kápolnait, melyekhez az Üdvözítő kalváriai útjának egy-egy emléke fűződik. A tizedik állomástól (Krisz-tust ruháitól megfosztják) kezdve az ajtatosságot a szent sir templomában, a Golgothán folytattuk, mindazokon a helyeken, melyeket már előbbi közleményeinkben leirtunk.

Mindenkit meglepett az, hogy a fáradság-teljes keresztúti ajtatosságon zarándoktársaink közül olyanok is részt vettek, a kik úgyszólván Jeruzsálemben való megérkezésük első percétől kezdve gyengélkedtek. Összeszedve erejüket egészen jól állották meg a valóban golgothai út fáradaimait. Ez egygyel több okot szolgáltatott arra, hogy örömtelt szívvel siessünk a Salvator templomba, a hol a hálaadó istentisztelet folyt le.

Említettük már, hogy minő erőfeszítéseket tettek a mohamedánok, hogy a Sion-hegyi templomot, mely magában foglalta az Oltariszentség szerzésének színhelyét, a coenaculumot, elvehes-sék a szent Ferenc-rendi barátoktól. Ez nekik

tény elvek mellett s ne tágítsunk azoktól a meg-
tévészett közvélemény lármája miatt.

Európa minden művelt állama a bizonyíték
reá, hogy a nemzeti művelődés főtényezői min-
denütt a keresztény elvek voltak. Magyarországról
az egész képviselőház zajos helyeslése közt
állította ezt nem rég Apnyonyi Albert vallás és
közoktatásügyi miniszter. Ezen keresztény szel-
lem érvényesüléseért sikra szállni és küzdeni a
jövőben is egyet jelent a nemzeti érdekek elő-
mozdításával.

S ha az ellenáramlat vak lármája Róma
ellen kiabál, a külföldre apellál, arra ugyancsak
nem kell hallgatni. A külföld, melynek minden
boldoguló nemzete Európában keresztény alapon
nyugszik, nem azért fog kinevetni, hogy kereszt-
tény szellemben törekszünk előre, hanem azért,
ha ellenkezőleg cselekszünk.

A nyílt és bátor keresztény meggyőződést
érvényesítsük a politikai és társadalmi tevékeny-
ség egész vonalán.

Eddig a vallási érdektől legmesszebb eső
közögnél is folyton azzal verték vissza jobb
törekvésünket, hogy felekezeti érdekeket szol-
gálunk, klerikálisok vagyunk. Ezután az emi-
nenter keresztény érdekeinket is az ország és a
nemzet közügyévé kell tennünk, s mint olyan-
ért harcolnunk.

Hiszen ugy is van. A keresztény szellem a
nemzet fönmaradásának és haladásának életfő-
tétele. A keresztény és a nemzeti érdekek nem
ellenkeznek egymással, hanem közös uton halad-
nak s ugyanazon cél felé vezetnek.

S végre is, ha egy idegen töredek évtize-
deken át büntetlenül terjeszthette az országban
saját nemzetközi és vallástalan szellemét és erköl-
cseit, vajjon ki róvhatná föl bűnül egy keresztény
nemzetnek, hogy saját hónapban keresztény nemzeti
szellemben és erkölcsben akar élni és boldogulásra
törekedni.

Előre hát keresztény szellemben keresztény
elvekkel.

Ujdonságok.

Kinevezések. A nyitrai kir. adóhivatal-
nál Poppelka János adótárnok nyugdíjaztatása
folytán megüresedett állást a pénzügyminiszter
Bakcsy Daniel ipolyági adótárnokkal töltötte be.
Bakcsy úr már a legközelebb elfoglalja új állását.
— A király dr. Hamar Gyula szakolcai és Boksay
Bertalan zsolnai járásbírákat a VIII. fizetési rang-
osztályba sorozott járásbírákká nevezte ki. — Li-

sikerült is, s a kiűzött szerzetesek kénytelenek
voltak a város más részében keresni helyet a
megtelepedésre. Ekkor vásárolták meg a nem
egyesült örményektől azt a magasan fekvő tér-
séget, Jeruzsálem észak-nyugati részében, melyen
most a Salvator-templom áll. Az igen diszes és
tágas templom a jeruzsálemi katolikusok ple-
bániái temploma, a mellette épült nagy kolostor
pedig a szent Ferenc-rendiek anyakolostora és
a Szentföld öréneke, a custosnak székhelye. Ezért
röviden kustodiának nevezik az egész telepet,
melyen még szeminárium is van, a Ferenc-rend-
iek növendékei számára, könyvnyomda és
könyvkötészet, ipariskola, árvaház és ingyenes
gyógyszertár.

A hálaadó isteni tiszteleten megjelent az
osztrák-magyar konzulátus egész személyzete a
templomban, melyet a zarándok közönség és a
jeruzsálemi hívők festői csoportjai színültig töl-
töttek meg. Az ünnepi napszert után P. Mel-
chior, a zarándoklat lelki vezetője felment a szó-
székre, s visszaillesztést vetve zarándokutunkra,
különösen a Jeruzsálemben töltött napokra, köny-
nyekig megindító szent beszédet mondott.

A zarándoklatot — így szólta a többi közt —
befejezzük, de csak itt a Szentföldön, mert ott-
hon edes hazánk földjén folytatnunk kell ezt az
utat, a míg csak földi vándorlásunk pályája vé-
get nem ér. A drága emlékek, melyeket ma-

bertiny Gyusztáv Nyitramegye kir. tanfelügyelője
a VI. fizetési osztály harmadik fokozatába; Chmie-
lovszky József nyitrai törvényszéki, Porazik Jó-
zsef zsolnai járásbírói aljegyzők, jegyzőkké
nevezettek ki. — A vallás és közoktatásügyi mi-
niszter dr. Juhász Pál közalapítványi jogtaná-
csossá; a trencsényi pénzügyigazgatóság Kostyál
Lajos fizetés nélküli adóhivatali gyakornokot a
csacai adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká ne-
vezte ki.

Áthelyezés. Náhlovszky Jánosné sz. Ku-
pecz Irén tuzsina tanítónő a nemeskutasai elemi
iskolához lett áthelyezve.

Gyémánt misés áldozár. Turchányi
Mátyás c. kanonok, volt komjáthi plebános, ki a
jól megérdemelt nyugalmat Nyitra rokonai köré-
ben elvezi, f. é. január hó 26-án ülte első szent
miséjének 60. évi évfordulóját. Ordináltak 1847.
jan. 15-én. Hatvan év múltán testi törődöttsége
miatt nem ismételhette meg ugyan a szent misé-
áldozat bemutatását, de mély áhitattal az Úr
asztalához ugyanazon napon és ugyanazon tem-
plomban járulván, hálattal szívvel emlékezett meg
életének eme nevezetes napjáról. A jubilans, elte-
kintve a kor okozta törődöttségtől, jó egészségnek
örvend s kívánjuk, hogy még „ad multos annos“.

A Kath. Kör január 27-én tartotta 7.
felolvasó estjét nagyszámú közönség részvételével.
Verebely Géza, kereskedő volt az első felolvasó,
a ki a gazdasági élet minden oldalára kiterjedő
terjedelmű s mélységgel fejtette hazánk
anyagi bajainak okait, érdekes és tanulságos össze-
hasonlítást tett a külföld állapotával e téren, ki-
emelte a kereszténységnek főemelő erejét és ha-
tását az anyagi jólét terén is, végre a nemzet
anyagi jólétének, gazdagodásának egyik legfőbb
akadályának forrásait állítja fel a vállalkozó
szellem hiányát, az ipar- és kereskedői pályák
elhanyagolását, a nemzeti és középosztály tudat-
tását a hivatalnoki pályákra. A nagy figyelemmel
hallgatott előadás méltán megérdemelte azt a
tüntető elismerést, melylyel a közönség fogadta.
A második felolvasó **Kocsis József** főgymn. tanár
volt, a ki egy feletté érdekes, kegylenként humoros
elbeszélés keretében mutatta be a „Lacika“ ne-
velésében azon gyakori hibákat, a melyekkel az
anyagi majomszeretet szokta tönkretenni dédel-
getett gyermekének jövőjét. A kiváló képzettségű
fiatal tanárnak ezen első szereplése nálunk a fel-
olvasó asztalnál nagy tetszést és igen sok tapsot
aratott rendkívül tanulságos és hasznos előadá-
sával s kétségtelenül tette, hogy benne e téren
is kiváló erőt nyert a társadalom. Az énekkar
Rich. Geneótól az „Olasz saláta“ című rendkívül
érdekes és fülbemászó szép dallamú éneket adta
elő — páratlan tökélyvel és hatással; különösen
magával ragadta a közönséget **Dérlaky**, törvényszéki
bíró gyönyörű tenor solója, tisztán csengő,
rendkívül kellemes hangjával és előadásával. A
nagyszámú zenekar Mascagni-nak a „Paraszt-
beesület“ című drbjából a felette melodikus „Si-

gunkkal viszünk, kárpótolni fognak minket azokért
a szent helyekért, melyeket itt hagyunk. Itt
minden a mi Urunkra emlékeztet, otthon is ő
legyen életünk központja, vigasza és erőssége.
S ha az élet végső meggyéjére érkezzünk, köz-
szöntsük akkor is lélekben Jeruzsálemet, mely az
Isten örök városának képe.

A papság ezután tisztelgésre ment a Szent-
föld öréhez, a kit Himmel ezredes ékes olasz
nyelven üdvözölt. Érdekes a custos fogadóterme,
melyben minden, a mit látunk, fából van. A
falak burkolata, a mennyezet, a csillárok, az
egész bútor csupa fa. De művésziesen faragott
fa, egy-egy székét ennek a teremnek, nálunk
nagy pénzen lehetne eladni. S ezek a pompás
faragványok mind a kolostor ipari műhelyében
készültek. Így került össze ezen a helyen, a hol
a legszigorúbb evangéliumi szegénység uralkodik,
a szerzetesi egyszerűség a fejedelmi hivszel.

A jeruzsálemi programnak hivatalos ré-
szét teljesen keresztül vivén, ki-ki a saját dol-
gaival, bevásárlásokkal, pakkolással, levelezőlapok
írásával foglalkozhatott. A pakkolással délutáni
három óráig mindenkinek készen kellett lennie.
A kész podgyászt szobánk ajtaja elé tettük ki,
a honnét azt dragomannunk emberei elszedték,
kocsikra rakták és a vasúti állomásra kivitték.

Adieu.

ciliana“-t adta elő oly tökéletes kivittel, hogy
mindenkit meglepett és magával ragadott.

A kaszinó közgyűlése. A Nyitravár-
megyei Társaskör múlt hó 29-én tartotta első
évi közgyűlését, mely a kör vezetőinek némi meg-
lepetést szerzett. A választmány kiegészítésénél
ugyanis a hivatalos liszta, melyen Sándor Pál,
Szirányi Géza, Czobor Béla és Tombor Kornél
nevei szerepeltek, elbukott a közgyűlés többsé-
gének jelöltjeivel szemben, a mennyiben Tombor
Kornélon kívül megválasztottak Ötvös Ödön,
Dröxler Róbert, dr. Ehrenfeld Gyula. Hogy
mennyiben jobb a közgyűlés többségének lisztája
a hivatalos névsornál, az első sorban a kaszinó
tagjainak a mérlegelése alá esik, a közgyűlési
többség állásfoglalása azonban két dolgot bizo-
nyít. Először azt, hogy a kaszinó tagjai maguk
akarják a kör dolgait intézni, a mi az egészsé-
ges egyesületi életnek alapfeltétele; másodsor
azt, hogy van a körben erős és érvényesülni
tudó áramlat, mely a kört a régi szabadelvű és
haladó párti szellemtől megóvni törekszik. Ennek
csak örülhetnek még azok is, a kik a kaszinón
kívül állanak.

Farsangi naptár. A nyitrai önkéntes
tűzoltó testület legénysége f. évi február 2-án
szombaton a nyitrai ker. munkás-egyesület he-
lyiségeiben (Vármegyeház-tér 8. szám.) önszervező
alapja javára jótékony célú zártkörű táncmu-
latságot rendez. Belépő díj személyenként 1 korona.
Kezete este 8 órakor.

A trencsényi kath. legényegylet február 10-én
(vasárnap) az Erzsébet-szálló dísztermében ház-
alapja javára színlelőadással egybekötött táncmu-
latságot rendez. Színpad kerület „Erdők királya“,
népszínmű 3 felvonásban, írta Kasza Vilmos.
Kezete este 8 órakor.

A püstyéni Rákóczi-asztaltársaság február
10-én a penzionatus összes helyiségeiben zárt-
körű álarcos táncestélyt rendez.

Névnep. Érsekújvárott a Flenger-féle in-
tézetben jan. hó 27-én Fabián János apátplebá-
nos névnepja alkalmából a polg. leányiskola nő-
vendékei meghatározott módon rótták le az apát-ple-
bános iránt hálájukat, aki tudvalevőleg az intézetet
saját költségén a kor követelményeinek megfele-
lően újra fölépíttette és felszerelte. Az intézet
tágas tornatermében a városi és környékbéli köz-
önség jelenlétében szépen sikerült két szín-
darabot „Szent Julia“ című drámát és „Falu és
Város“ című vígjátékot játszattak. A drámá-
ban különösen kitűntek Fogd Margitka (sz. Ju-
lia), Tóth Anna (Gallus római consul) és Druga
Mária mint római centuria. Dícséretet érdemel
a kis Thanka Editke, aki, mint Gallus pajzán
leánya kedves játékával általános tetszést aratott.
A vígjátékban kitűnően alakított Badin Margit
Sári szerepében, jól megoldották szerepeket Be-
rényi Nelli mint Pista, Saffárik Margit mint
Estyán bá, és Gróf Mariska mint háziasszony.
Az erkölcsi sikeren kívül anyagilag is 380 koro-
nát jövedelmezett az előadás, mely összeg az in-
tézeti alap gyarapítására helyeztetett el kama-
toztatás végett.

Mindjárt kettő. A magyarnak pechje
van a zsidó néppel. A szegényebbje majdnem
mind ide menekül a világ négy tájáról, s a me-
lyik meggazdagodik, az szökik innét, — csak az
adósságait hagyva emlékül volt honfitársainak.
Egyszerre két példát is mondhatunk reá. **Singer**
Zsigmond nyitrai lakos, lapásgyarmati földbér-
lő és nagylapási földbirtokos, szeszgyáros eltűnt és
8 nap óta hozzátartozói sem tudnak semmit hol-
létéről. — Ugy hírlik, hogy Singert anyagi rou-
lása Amerika földjére üzte. — Hátrahagyott pas-
sívája 650—700,000 korona összegre rug, ennek
ellenében vagyona 400—450,000 korona. — A
legérzékenyebben károsította meg eltűnésével Ér-
sekújvárott lakó apóst Freund Miksa tekintélyes
dívatárú kereskedő. Összesen 104,000 korona
erejéig volt kezes erette apósa és most neki mu-
száj ez összeget helyette kifizetni. Erzekeny vesz-
teséget szenvedett többek között a nyitrai ipar-
bank r. t. is, 110,000 korona erejéig van anga-
zálva és a teljes összegre nincs fedezete az in-
tézetnek. A hitelezőket dr. Kramer Emil ügyvéd
jan. hó 27-én d. u. 4 órára a „Hungaria“
szálló 1-ső emeleti nagytermében értekezletre
hívta össze, hogy követeléseik behajtásának mód-
járól megállapodásra jussanak. — **Popper Nándor**
vágújhegyi gabonakereskedő — mint a Tr. L.
írja — fizetéskeptelenné vált és néhány napja

elrűnt. Azt beszélnek, hogy a nevezett Amerikába szökött, hogy a bukás kellemetlen következményeitől szabaduljon. A hitelezők kérelmére a esődbe jutott kereskedő vagyonát zár alá helyezték, de ennek nehezen lesz eredményes fogantatja, mert a kereskedőnek néhány kétes értékű váltón kívül vagyona sincs. A bukás híre úgy Vágúj helyen, mint a környéken nagy feltűnést keltett, mert Poppert jó viszonyok közt élő embernek ismerték.

Szomorú esküvő. Január hó 30-án Japieska Rezső cipész és Sziebenstick Mária nyitrai lakosok örök hűségét esküdtek egymásnak — de nem a templomban, nem a vég lakodalmas nép előtt, hanem a szomorú jelen voltak előtt, a férfi halálos ágyánál. Kétszer voltak már hirdetve, a harmadik hirdetést nem várhatták be, mert a tüdővész ember állapota január 29-én éjjel válságossá lett. A beteg férfi azután január 30-án reggel kelt egybe választottjával, előbb világi, azután pedig egyházi módon. A világi házasságkötés minden forma betartása nélkül történt, az egyházi kötés ellenben az összes szép és lélekemelő formák betartásával ment véghez. Megható és könyre indító jelenet volt, amikor a megtört és haldokló férfi és a viruló 20 éves leány a pap előtt esküvel fogadtak egymásnak hűségét egészen a sírig. S nem is maradt egyetlen egy szem sem szárazon, amikor a haldokló férfi elhaló hangon mondotta az eskü e szavait: „... hogy holtomig és holtáig soha el nem hagyom, semmi viszontagság közt, Isten engem úgy segítjen!”

A munkásegylet előadásai, melyeknek kettős céljuk, hogy a munkásnak a szociális küzdelem terén utmutatást nyújtsanak s a társadalmi műveltséghez iskolailag szolgáljanak, mindinkább magukra vonják a munkásosztály figyelmét. Mult vasárnapon Konrád Ferenc főgimnáziumi tanár tartott szociális előadást a kézműves kérdésről, világosan ismertette azon főbb eszközöket, mik az elhanyagolt iparosokon segíthetnek. Hasonló tárgyról a munkásnép bajainak okáról s a szakszervezetről, mint e bajok orvos-szerűen volt azután tót nyelven előadás. Ezt Bariczky Lajos egyleti tag szavalata követte. Majd Roch Gyula főgimnáziumi tanár 64 vetített képen mutatta be a magyarok történetének bevezető részét, a honfoglalást. A képekhez Dr. Cserenyey István th. tanár olvasott föl magyar-azót, összefoglalva a korszak nevezetességeit és tanulságait. Febr. 3-án Dr. Krajcsovic István s. lelkes tart szociális előadást a sztrajk előnyéről és hátrányáról, magyar s azután tót nyelven. Roch Gyula főgimnáziumi tanár a fáradhatatlan közreműködő folytatólag szent István király és utódai, történelmi korszakot fogja képekben ismertetni. Az előadások kezdete délután 5 óra.

Vasuti kedvezmény. A felekezeti tanítók régi ohaja, hogy miként az állami tanítók, ők is feláru vasuti jeggyel utazhassanak, végre méltányos elintézetést nyer. A vallás és közoktatásügyi miniszter újból közbenjárta ez ügyben a keresk. miniszteriumban, s ez szakvéleményt kért róla a m. igazgatóságától, mely megengedhetőnek véleményezte a kedvezmény megadását.

A verbói petíció és a kereszt. Rudnyánszky György verbói mandátumát a nemzetiségi párt tudvalevőleg petícióval támadta meg, melyet azonban a Kúria elutasított. A kérvényezők a többi közt arra is hivatkoztak, hogy Rudnyánszky a választást megelőző héten sajátkezűleg pénzürtéket képviselő keresztet osztogatott a krakováni választóknak, abból a célból, hogy azok reá, a katolikus képviselőjelöltre szavazzanak, ne pedig a lutheránusra. A Kúria erre vonatkozólag a következő, elvi jelentőséggel bíró határozatot mondotta ki:

A felhívott érvénytelenségi ok feltételezi pénznek, vagy olyan pénzürtéknek, avagy előnynek adását vagy ígérését, mely a választó befolyására alkalmas: s a bemutatott jelentéktelen értékű kereszt azonban ilyen pénzürtéknek alakjánál, rendeltetésénél s az adásában és elfogadásánál nyilvánuló célzatnál fogva nem tekinthető; mert aki a választó akarására megvesztegetéssel kíván hatni, nem olyan dolgot választ annak végrehajtására, mely különben is jelentéktelen értékű a forgalomban majdnem egészen elveszti; kizártnak tekinthető tehát, hogy a kereszt az 1899: XVI. t. c. 3. §-ának

2. pontja által megkívánt megvesztegetési céllal osztogatott, hanem nyilvánvaló, hogy az, mint emléktárgy adatott és fogadtatott el és így annak osztogatásával a 3. §. 2. pontjának meghatározott érvénytelenségi ok ki nem merítettett.

Megtudtuk tehát, hogy a verbói választásnál a kereszt is szerepet játszott. Ha a Kúria ezt nem kifogásolta, mi sem kifogásolhatjuk, de bizonyos, hogy sokkal helyesebb tisztelni és követni a kereszt elveit, mint kortes eszköz gyanánt osztogatni a kereszt jelvényeit.

Gábel Gyula székesfővárosi tanító febr. 10-én d. e. 11 órakor a vármegyeház nagytermében tartja meg gyakorlati előadását az alfalfa béták írásra és olvasásra való tanításához. F. M. K. E. szívesen látja a Nyitra vidéki tanítókat és az érdeklődő közönséget.

Óvakodjunk a repülő golyóktól. A m. kir. nyitrai 14. honvédegyalozred folyó évi február 4-én éles töltennyel lögyakorlatot fog tartani. Lövészet helye: Darázs község, Pleskahegy, Kolostor, és a Darázs-Tormosi műút közti terület. Lőirány: Kajsza község irányából Pleskahegy és a Vásárút-major felé. Darázs község, Pleskahegy és Szt. Királyhegy délnyugati oldala és a darázi műút közti területen a tartózkodás életveszélyes. A lövészet tartama: délelőtt 11 órától d. u. 1 óráig.

Jótekonysági bélyegek Az Országos Gyermekevédő Liga által még a nyár folyamán forgalomba hozott jótekonysági bélyegekre vonatkozólag a kereskedelmi Miniszterium értesítette gróf Edelsheim Gyulai Lipót grófot, hogy e bélyegek ezentúl Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Svájcba küldendő postaküldeményekre is felragaszthatók. A jótekonysági bélyegek, melyeknek célja az, hogy mindenkinek módjában legyen még filléres adományokkal is elősegíteni a gyermekevédelem nemes eszméjének megvalósítását, már városunkban is kaphatók.

Tardoskeddiek a kormányánál. Tardoskedd község urbéri gazdái a mult héten tisztelegtek a képviselőházban **Andrássy Gyula** gróf belügyminiszternél és **Kossuth Ferenc** kereskedelemügyi miniszternél, **Kovács Pál** orsz. képviselő vezetésével. Az urbéri gazdák birtoka ugyanis tévedésből a község nevére lett írva és ezt, jóllehet a község belátta a tévedést, a vármegyei határozat megerősítette. A küldöttség most felkereste a belügyminisztert, hogy jogorvoslatot kapjon. **Andrássy Gyula** gróf belügyminiszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy tüzetesen meg fogja vizsgálni a dolgot. A küldöttség ezután **Kossuth Ferenc** kereskedelemügyi miniszterhez ment, kérve a minisztert, hogy utaiat vonja be az állami, vagy megyei uthalózatba, mert azt fentartani nem képesek. **Kossuth Ferenc** a küldöttséget jóindulattal fogadta, válaszában megígérte, hogy az ügy érdekében mindent el fog követni, amit csak megtehet.

Tűz a surányi vasuti állomáson. A mult héten, a nagysurányi fűtőház a benn lévő egyik gép szikrájától tüzet fogott, minek következtében az egész fatetőszerkezet és a falba helyeztet oszlopok elégték. A tűzoltóság és más segély hiába való volt. A kár tetemes.

Kérelem. Tisztelettel fölkérem a vidéki körjegyző és tanító urakat, közölnék velem, akadna-e községükben 12—13 éves, iparos pályára alkalmas árva, illetve szegény magyar vagy tót fiú, kit azonnal elhelyezhetek Budapesten egy nagyobb üzlettel bíró szabó iparosnál, hol a díjtalan oktatáson és ellátáson kívül ingyen ruházatban is részesül. **Lapás-Gyarmath. (p. Nagy-Lapás) Krizsán István,** tanító.

Piaci árak. 1907. évi január hó 23-án. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 13.80 14.50, rozs 12.20—12.50, árpa 14.—14.50, zab 15.—, kukorica 10.—10.30. — Látható gabonakészletek: Buza 8000 q. rozs 400 q. árpa 5000 q. zab 400 q.

Parmi ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e

kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcbőrt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcbőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője **Szabó Béla** pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható **Nyitrán, Kubányi István** drogériájában.

A Cunard magyar-amerikai vonal gyorsgőzösei február havában a következő menetrend szerint indulnak Fiuméből Newyorkba: Február 9-ikén az „*Ultonia*”, február 16-ikán a „*Pannonia*” és február 26-dikán a „*Carpattia*”. Ezen járatokról felvilágosítást ad és hajóhelyekre előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyiroda, Budapesten, (Vigadó-tér 1.) 18.

Bizalom semmiben sem kell annyi, mint szőlő-oltványok beszerzésénél. Lelkiismeretesen és szakértelemmel kezelt oltványok minden szőlőbirtokos részére valóságos főnyeremény, míg meg nem bizható oltványok a várva-várt eredményt nemcsak, hogy meg nem hozzák, de fáradozásunkat és munkánkat is értéktelenné tesznek. A legmesszebb menő bizalmat érdemli meg a kitűnő szakértelemmel és pedáns lelkiismeretességgel kezelt „*Miliumtelep*” Nagyösz, Torontálmegye, mely műmellékletekkel díszített magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Még csak apró legény vagyok,
S az egészsegtől durradok,
Ért pedig higijék el nekem,
Kneipp-kávéval köszönetem.

Válódni csak az eredeti csemagókban **Kathreiner** nével.

Ne használja senki keverék nélkül az ígató gyarmatkávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, míáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

Színház.

Mezei Béla színtársulata a *Dorszt kisasszony* előadásával kezdte meg működését a nyitrai színházban. Mezeinek operett-társulata van, a színháznak pedig nemzeti. Elgondolkodunk azon, hogy miért nemzeti, mikor évek óta az operett-kultusz uralkodik a deszkáin. Hiszen az operettnak semmi köze sincs ahhoz, amit nemzetinek nevezünk, legyen az gondolat, érzés, intézmény, alkotás. Valamint a Vigszínházat senki sem nevezhetné nemzetinek, úgy a budapesti Nemzeti Színház is elvesztené jellegét, ha a Vigszínház műsorát tenné magáévá. Annak, amit nemzetinek nevezünk, legalább közvetve érintkezésben kell állania a nemzeti érzéssel és öntudattal, alkalmasnak kell lennie arra, hogy a tudást, mélyebb és szélesebb körűvé, az érzést nemesebbé tegye, hogy így alapja és kaphatós emeltyűje lehessen a nemzeti művelődésnek. Az operettből nem tanulok, nem okulok, nem is leszek jobbá. Csak szórakozom. Az operett nem tud behelyezkedni gondolatvilágunkba. Nem vér a mi vérünk, nem a mi érzésvilágunkból kipattanó szikra. Meséje, helyzetei, sokszor nagyon is vaskos mondásai bizony sokszor szegődnek a pikantéria szolgálatába. Nemzeti színháznak tehát, a melyet a vármegye tekintélyes összeggel segélyez, a működése nem merülhet ki pusztán a szórakoztatásban. Mi ennel többet várunk. Nem kívánjuk ugyan, mert nem kívánhatjuk, hogy a műsoron csupa klasz-

szikus értékű darab szerepeljen, de azt már ki-köthetné a színházi bizottság, hogy az igazgató csökkentse az operetkultuszt, s adjon helyet a komolyabb irányúnak is. A színház — a multon és a mult heti műsoron okulva mondjuk — ez idén sem fog megfelelő számú drámai erővel rendelkezni. S így aztán ez idén is előáll majd az az eset, hogy drámai művet előadni lehetetlen, vagy pedig oly színészeket kénytelen az igazgató felleptetni, akiknek kezében torzfigurává válik a legjobb szerep.

De ha már színházunk következetes lesz a mult tradícióhoz, akkor legálább ne a láboperetek dominálnak s ne kerüljenek színre oly darabok, melyek sértik a jó erkölcsöket s arcúl csapják a jó ízlést. Az operettek között is vannak jobb alkotások, s ezeknek tapasztalás szerint hálás nézője, szorgalmas látogatója a nyitrai közönség.

A bemutató előadásán élvezetes estében volt része a színházat teljesen megtöltő közönségnek. *Dorri kisasszonyt* adták, melynek a meseje is rendkívül tanulságos. A vígjáték első két felvonása a London mellett fekvő Marschalszi adások történetében játszódik le. Dorrit William nagy örökségi perbe belekölti egész vagyonát s az adások történetébe kerül, hol már 18 év óta fogva van. Anny nevé leányába szerelmes egy előkelő, dúsgazdag fiatalember, Clennam Artur, aki tekintélye és penze segítségével kiviszi, hogy Dorrit megnyeri a pört s így dúsgazdag ember lesz belőle. A szereplők kifogástalanul játszottak. Szatmári Lajos az adások történetében könyöradományokat gyűjtő alázatos, majd gazdagságában büszke, de az előkelő körök illemtanában járatlan öreg úr szerepét kitűnően játszotta.

Az est fénypontja azonban Harmath Zseni volt Anny szerepében. Videki színpadon nem egyhamar láthatni ily tehetséges, kitűnően játszó naivát. Clennam A. szerepében Krasznay Ernő játszott; alakja, modora hozzáillett a gentelman udvarló szerepéhez. Ágotai (Burnisch) a régi volt. Ma is, a mihez már hozzá vagyunk szokva, pompásan mulattatta a közönséget. A többi szereplők is megfelelték feladatuknak.

Csütörtökön az örökszép „Cigánybáró” került színre. Az előadás a gyengébbek közül való volt; nem ütötte meg azt a mértéket, melyet ez a jeles mű a mult években elért. „Cigánybáró”-nak mindig zajos sikere volt. Most bizonyos vonatottság vonult végig az egész előadásban, minek következtében a közönség az operett leghatásosabb részeit is meglehetősen közönyösséggel nézte. Néhány szereplő a megtestesült elettelesség volt. A jobbakk közül való volt Honthy Elma és Beczkói József.

Pénteken a „Csöppség” szombaton „Rab Mátyás” került előadásra.

Irodalom.

Utmutatás az egyesületi ügyekben gyakorlati példákkal megvilágítva merített dr. Vita Emil, székesfővárosi tanácsjegyző, „Egyesületi-jog” című könyvéből. Ez az első uttörő munka, mely az egyesületi joggal gyakorlati szempontból rendszeresen és kimerítően foglalkozik. Ebben a nagy gyakorlati érzéssel, élvezetes stílusban megírt könyvben, az egyesületek alakítására, azok működésére, a megszűnésük utáni teendőkre vonatkozó erényes eleven jogszabályok világos, könnyen érthető magyarázatát találjuk. Nélkülözhetetlen ez a kézikönyv a kaszinóknak, társadalmi, jótékonyági, közművelődési, gazdasági stb. egyesületeknek, főként a közigazgatási hatóságoknak, ügyvédeknek, közjegyzőknek és a jogkereső közönségnek.

Vasuti Universum. Azon divattá lett rossz szokásnak, hogy szórakozásból és üdülés céljából utazó közönségünk zöme a külföldre készül anélkül, hogy figyelemre méltatná hazánk természeti szépségeit és kulturális nagy történelmi nevezetességeit, egyik oka volt az is, hogy hiányzott az érdeklődés felkeltéséhez nélkülözhetlenül szükséges tájékoztató. Ezen a hiányon akar segíteni az *Universum* vasuti kalauz, melynek most jelent meg az I. füzet a Budapest—Érsekújvár—Marchegg közti útvonalról. A sokat jelentő *Universum* nevének méltán megfelel a tartalom. Ennek a *Vasuti Universum*-nak főcélja, hogy terjessze a földrajzi, történelmi, közgazdasági, kereskedelmi, ipari és földmívelési ismereteket országszerte és egyúttal odahasson, hogy a mi vasutainknak úgy a személyi, valamint teherforgalma is növekedjen. Hány ember fog többször is utazni ezen útmutató elolvasása után olyan helyekre, ahova talán soha ei nem utazott volna. A kereskedő kitudja ebből az útmutatóból azokat

a kereskedelmi forrásokat is, melyeket eddig nem tudott. Az iparos, a gyáros, a közvetítő felfedez ennek az útmutatónak a szövegében olyan dolgokat, aminek eddig nem is tudott. A történet, a geologus stb. is találni fog a szövegben érdekes ismertetőket, amik figyelmét eddig kikerültek. A szórakozásból utazó és a külföldi is sok mindentől értesülést nyerend, amik őt az egyik vagy másik állomáson a leszállásra és a helyiség megtekintésére fogják reábirni. A kereskedelmi miniszterium megígérte a műnek állandó támogatását. Már is támogatott, sőt elrendelte, hogy az országnak minden vasuti állomásán két-két vasutas ajánlja és terjessze ezt a művet. Helyesebb útmutató — Ludvigznak, a M. Á. V. igazgatósági elnökének állítása szerint — nincs jobb sehol még a külföldön sem. Ez a munka Magyarországnak többi vasutoualairól is meg fog jelenni és minden vonal külön lesz kapható néhány krajcárért, úgy hogy az utas nem lesz kénytelen az egész művet megvenni, hanem megkaphatja csupán azt a vonalat is, amelyen utazik.

Telefon.

L. P. Budapest. Az előfizetés 1 évre 10 Kor.

Hentes-üzlet

gépezettel, műhely és üzlet teljes berendezésével azonnali átvételre eladó, vagy bérbe adó. Cim a kiadóban.

Szőlő-oltványokat
a legnemesebb

Csemege fajokban szállít, fajtisztaságot jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert.

Kükküllömentí

első szőlőoltványi telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes**
(Nagykükküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismert levelek**, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Meghívó.

A Nagy-Tapolcsányi Takarékpénztár-Egylet XXXVIII-ik rendes évi közgyűlését

1907. február hó 18-ikán délelőtt 1/2 10 órakor

Nagy-Tapolcsányban,

saját házában levő tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket ezzel tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabály 21. §-a szerint közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető, két jegyzőkönyvhitelítő tag és szavazatszedő-bizottságnak megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1906. évi üzletről szóló jelentése és azzal kapcsolatos zárszámadás és mérleg tárgyalása, valamint a tiszta nyeresemény felosztása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a lefolyt 1906. üzletre felelősség aluli felmentése.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Az alapszabály szerint netán beterjesztett indítványok tárgyalása.

Figyelmeztetés.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, valamint az 1906. évi zárszámadás és mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át a takarékpénztár hivatalos helyiségében minden beiktatott részvényes által megvizsgálható és egy nyomtatott példányban átvethető.
2. Az alapszabályok 18. §-ához képest a közgyűlésen szavazati jogát csakis azon részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlést megelőző két hónappal előbb a részvénykönyvben nevére bevezetett és a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg az intézőnél a vezérigazgató által ellenjegyzett pénztárnoki elismervény mellett letétetett. Olyan elismervény a közgyűlésre belépti jegyül is szolgál.
3. Ha f. évi február hó 18. napjára kintűzött közgyűlés nem lenne határozatképes, azon esetben az alapszabályok 20. §-ához képest a közgyűlés megtartására f. évi március hó 4-dik napjának délelőtt fél 10 órája újabb határnapul ezzel kintűzetik és azon a megjelent részvényesek — számra való tekintet nélkül — minden tárgy felett jogérvényesen határoznak.

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA KÁRPITOS ÉS DISZITÓ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy rak-táromat, egy ujonnan épült emeletes szárnyal kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő. **Kizárólag száraz anyagból és kitűnő iparosok által készített fabutoraim,** amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stylben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legújabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

VAJDA J. butorkereskedő kárpitos és diszitó NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.

NYITRAI IPARBANK
mint részvénytársaság

Meghívó.

Van szerencsénk a „Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság“ t. részvényeseit a **folyó évi február hó 17-dikén délelőtt 10 órakor** az intézet helyiségében tartandó **XXIV. rendes közgyűlésre** tisztelettel meghívni.

Napirend :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a mérleg előterjesztésével kapcsolatos évi jelentése és a tiszta nyereség hovatfordítása iránti határozat hozatal.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Szavazatszedő és jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása.
4. Két igazgatósági tagnak megválasztása 3 évre.
5. Három felügyelő-bizottsági tag megválasztása egy évre.

Nyitrán, 1907. évi január hó 31-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

16. §. A szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal, az intézet pénztáránál elismervény mellett letétesse, mely elismervény a közgyűlésre való megjelenésre jogosít. Egy részvény birtoklása a közgyűlésen jogod ad egy szavazatra, azonban senki sem gyakorolhat 10 szavazatnál többet, sem saját nevében, sem mint meghatalmazott. 21. 1-2.

Meghívó!

A privigyei gazdasági bank részv.-társaság
1907. évi február hó 23-án, délelőtt 10 órakor saját helyiségében **I. évi rendes közgyűlését** megtartandja, melyre a t. c. részvényesek meghívhatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1906. évről.
2. Az 1906. évi ügyforgalom, valamint mérleg és vagyon kimutatása az 1906. évről nyert tiszta jövedelemnek az alapszabályok 23. §-a értelmében eszközöndő felosztása, és a felmentvény megadása tárgyában határozat hozatal.
3. Igazgatósági tagok választása.
4. A felügyelő bizottság 7 rendes és 2 póttagjának megválasztása.
5. Az alapszabályok 11-ik §-a szerint néven előterjesztendő indítványok.

Kelt Privigyén 1907. évi január hó 25.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok 12-ik §-a értelmében a t. c. részvényesek csak akkor élhetnek szavazati jogukkal ha részvényeiket a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztárába elismervény mellett letéteményezik.

Az évi jelentés valamint az eredeti mérleg a Gazdasági Bank helyiségében a hivatalos órák alatt a t. c. részvényesek által megtekinthető. 20 1-1.

Értesítés!

Ezennel közhírré teszem, hogy áruházam harmadik üzletévében — mely 1906 augusztus 1-ével kezdődik — **100,000.— korona** forgalom után a **F. M. K. E.**, a **Tulipánkert-Szövetség nyitrai fiókja**, a **Nyitrai keresztény Munkásegylet**, a **Nyitrai keresztény Nőegylet**, a **Nyitrai izraelita Nőegylet**, és a **Nyitrai Ingyentel egyenkint 40-40 korona forgalmi jutalom-ban** fog — támogatásképpen — részesülni. Minden további 1000 korona forgalom után pedig, újabb 24 korona kerül felosztásra, úgy hogy pld. 125,000 korona forgalom után, nevezett hat intézményt **egyenkint 140-140, vagyis összesen 840 korona évi segélyben** fogom részesíteni. — A forgalom ellenőrzését a hat egyesület egy-egy bizalmi tagja fogja teljesíteni.

A XX. század társadalmi, gazdasági és kulturális evolúciója a nemzeteket oly feladatok elé állítja, melyeket csak akkor fog saját léte és nagysága érdekében sikeresen megoldani, ha a szív és lélek nemes sugallataira hallgatva anyagi áldozatkészséggel fog a gyenge és elhanyagolt osztályok felsegítésére, a kulturális és gazdasági erők istápolására sietni.

A ki tehát ily nézőpontról figyeli meg a világ folyását, az keresse fel teljes bizalommal áruházamat, **ahol az eddigi, tehát fel nem emelt, szigorúan szabott, de határozottan olcsó árak** mellett szeresheti be mindennemű szükségletét.

Tisztelettel kérem Nyitra város és a megye nemesen gondolkodó társadalmát, sziveskedjék cégemet minél nagyobb pártfogásban részesíteni, hogy ezáltal közvetve is és fokozódott mértékben legyen az imént nevezett altruisztikus és hazafias intézmények előmozdítója és támogatója.

MEGHIVÁS.

A „Vágsellyei Gazda- és Iparos Segélyszövetkezet“
1907. február 17-én d. u. 3 órakor Kath. Népkör helyiségben
VIII. RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tagok az alapszabályok 8. §. e. pontja értelmében ezennel — meghívhatnak. —

TÁRGYSOROZAT :

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság választása.
6. A felügyelő-bizottság összes tagjainak választása.
7. Netaláni indítványok.

Az igazgatóság.

Mérleg 1906. december hó 31-én.

VAGYON				TEHER					
	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	
Váltó tárcsa	48519	—	—	—	Befizetett üzletrészek	45431	30	—	—
Készpénz	201	42	48720	42	Tartalék alap	570	26	—	—
					Tőkésített kamatok	344	—	—	—
					Üzletrészek 4% kamata	1817	25	48162	81
					Nyereség	—	—	557	61
			48720	42				48720	42

GAZDA- ÉS IPAROS SEGÉLYSZÖVETKEZET VÁG-SELLYÉN.

Veszteség és nyereség számla.

VESZTESÉG				NYERESÉG					
	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Üzletrészek 4% kamata	1817	25	—	—	Váltó kamatokból	2650	20	—	—
Üzleti költségek: lakás, fűtés, világítás, irodaszerek, portók	394	61	2211	86	Beiratás és nyomtatványdíjak	112	68	—	—
Nyereség	—	—	557	61	Mult évi nyereségáthozat	6	59	2769	47
			2769	47				2769	47

GAZDA- ÉS IPAROS SEGÉLYSZÖVETKEZET VÁG-SELLYÉN.

Vágsellye, 1906. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság:

Hlavaty Ferenc, Miskovics Vendel, Hlavaty Sándor, Baran Mihály, Hucskó Bálint,
ig. elnök. ig. h. elnök. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Jelen mérlegszámlát, nyereség és veszteség számlát tételtől tétellel megvizsgálván, azt a fő és segédkönyvekkel meggyőzőknek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Péter József, Balaska Miklós, Gremen József, Jobbágy Kálmán, Szabó Bálint,
fel. biz. elnöke. Belovics Lajos. Papp Miklós. Petró József. Ottlinger Lajos.
Belovics Mária. Miskovics Mátyas. Simon Sándor. 19.

Chamott téglák és szeszfűzdek számára.

Alulírott a t. c. gazdaközönség, ipar és építkezési vállalkozók, lakatosok, kovácsok, kerék- és kocsigyártók, kocsifényező, bogárnokok, kádárok, festők, háztulajdonosok és magánzók figyelmét felhívja a **Nyitrán** évek óta fennálló s jól berendezett

nagy vas-, festék- és olaj-árú valamint mindennemű építési anyagok kereskedésére.

Répvillák, trágyavillák, vakarók, ekevas-árú, rúdvás, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasárú, vasalások, fedőlemezek, kátrány, cement, gipsz, izolier-lemez, szárító fali asphalt, stukatornád, angol kocsilakk, Weihrauch-féle padló-lakk, olaj-, por- és kocsifestékek különféle színekben, Cylinder- és gép-olaj, vaselin, patkózsir, Carbolineum és minden egyéb házcikk nagy mennyiségben raktáron tartatik. —

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Tessék a címre figyelni!

Tisztelettel

Linkenberg József

vas-, festék-, olaj- és építkezési anyagok kereskedése

Nyitrán, Párutca 22. szám.

16. 1-13.

Kiváló tisztelettel

Verebély Géza.

Női és uri divat áruház
Nyitra, Vármegeye-u. 16.

10.

Erzsébet út 24-dik számú

ház eladó.

Közelebbi értesítés: Nyitrai Népbankban.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat, betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben;

előleget arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban;

felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Privigyei Népbank

leszámítol jutányos kamatláb mellett váltókat utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papírokat és mindennemű biztosított követeléseket.

Előleget ad értékpapírokra, sorsjegyekre, aranyra s ezüstre.

Igen kedvező feltételek mellett folyósít a bank részéről felmondhatlan jelzálog-kölcsönöket kamatozó és amortizációs alakban, 65 évig terjedhető időre, minimális kamatláb mellett és árfolyam levonás nélkül. A drágább jelzálog-kölcsönöket illetékmentesen konvertálja.

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett földbirtokok parcellázását, alagszóvezését és csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket.

Elfogad betéteket 4½%-os kamatozás mellett

4. 12.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.	GUTTMANN SÁMUEL kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.	GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.
	OCCASIO! A túlhalmozott téli árúraktár és az idény előrehaladottsága miatt a mai naptól kezdve mult évi december hó 31-ig az előírt szabott árakból 10% engedményt nyújtok és minden hitelképes egyénnek havi vagy heti törlesztésre és minden árfelemelés nélkül. Kérem a t. vevőközönséget, saját érdekében, mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, dűsan felszerelt árúraktáromat megtekinteni sziveskedjen.	
GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.	GUTTMANN SÁMUEL kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.	GUTTMANN SÁMUEL NYITRA kész férfi-, fiú- és gyermekruha-raktár.
	HIRDETMÉNYEK a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” részére jutányos áron felvételnek.	

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kálintot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.